

**Työelämän hyvät käytännöt –työsuojelun
teemaseminaari 9.10.2019**

**Lempäälän kunnan päihde- ja
toiminnallisten riippuvuuksien ohjelma**

Milena Kaihari-Virtanen, työsuojeluvaltuutettu

Lempäälä – Kunta, joka sanoo #Kyllä

- 23 000 asukasta, kunta perustettu 1866
- pinta-ala 308 km², josta vesialueita 36 km²
- kuntastrategian (2018-2025) painopisteet

#edelläkävijä

#elämykset

#yhdessä

Päihdeohjelman päivitystarve Mistä lähdettiin liikkeelle?

Lempäälän kunnan
ohjelma päihde- ja
toiminnallisiin
riippuvuuksiin

TIIVISTELMÄ

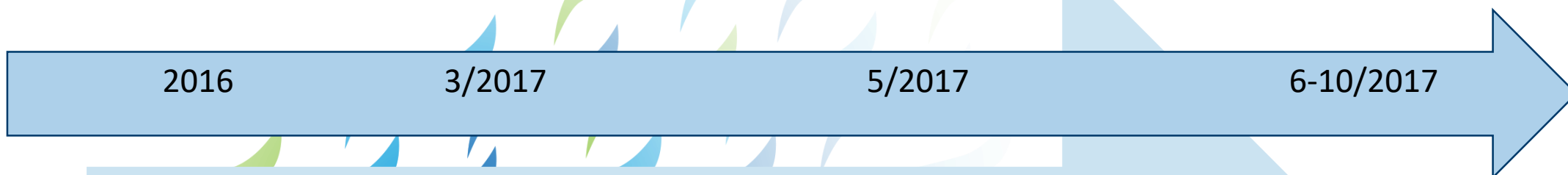
Erilaiset riippuvuudet voivat
haitata työn tekemistä. Tässä
ohjelmassa kerrotaan, miten
tunnistaa ja puuttua työtä
haittaaviin riippuvuuksiin.

2017

- Erialaisten tilanteiden yleistyminen, puuttumisen vaikeus
- Käytännön tilanteisiin kaivattiin selkeitä ohjeita
- Lempäälän kunta piti tärkeänä ottaa toiminnallisten riippuvuuksien ehkäisyn mukaan päihdeohjelmaan

Puuttuminen on välittämistä!

**Päihdeohjelman
päivitystarve,
toiminnalliset
riippuvuudet
mukaan
ohjelmaan**

**Kevät 2017
Yhteistyö Ehyt ry:n
kanssa**

**Esimiehille
suunnattu kysely**

**Päihde- ja
toiminnallisten
riippuvuuksien
ohjelman
valmistelu ja
lanseeraus**

Miten edettiin?

Puuttuminen on välittämistä!

HUOLI
=
OTA PUHEEKSI!!

- Ota huoli puheeksi asianomaisen kanssa
- Kerro esimiehelle tarkat havainnot: mitä, ketä ja miksi epäilet, missä ja milloin huoli on esiintynyt?

KUN ESIMIES
EPÄILEE TAI SAA
TIEDON

- Esimiehellä on aina velvollisuus puuttua

PERIAATE ON, ETTÄ PÄIHDE- JA RIIPPUVUUSHAITTATILANTEISSA ASIA KÄSITELLÄN VIIPYMÄTTÄ, RAKENTAVASTI, LUOTTAMUKSELLISESTI JA TASAPUOLISESTI.

- *Keskustelu huolesta/ riippuvuudesta*
- *Vältetään tuomitsemista*
- *Lähestytään kunnioittavasti*

Työntekijä on huolissaan omasta päihteiden käytöstään

Työntekijä hakeutuu itse hoitoon työterveyshuoltoon

- Hoitoon ohjautumisen taloudellinen tuki työnantajalta
- Työntekijä voi hakeutua omaehtoisesti myös muihin yksityisiin tai kunnallisiin palveluihin työajan ulkopuolella.

Hoito- ohjelma

- Oma- aloitteiset käynnit kuuluvat työterveyshuollon vaitiolovelvollisuuden piiriin --> ei tietoa työnantajalle
- Mikäli työntekijä haluaa taloudellista tukea hoitoprosessiinsa, hän kertoo riippuvuudestaan esimiehelleen
- Toimitaan normaalin prosessikaavion mukaisesti

Työsuhde jatkuu

- Hoito- ohjelma on toteutunut ja huoli poistunut

Työntekijä on Lempäälän kunnassa oikeutettu hakemaan taloudellista tukea omaehtoiseen hoitoon, mikäli riippuvuuteen ei ole jouduttu aiemmin puuttumaan työtehtävissä eikä riippuvuus ole näkynyt työkyvyssä.

Epäily päihtyneestä
työntekijästä tai
esimiehestä

- Varmista, ettei kyseinen henkilö ole vaaraksi itselleen tai muille
- Ilmoita asiasta välittömästi esimiehelle

Mikäli et tavoita työntekijän esimiestä, ota yhteys

1. esimiehen esimieheen
2. palvelualueen johtajaan
3. henkilöstöjohtajaan (puh. xxx-xxxxxxx)

Soita ja laita tekstiviesti:

”Epäilen työntekijän päihtymystä, enkä tavoita esimiestä.” Yksikkö, osoite, puh ja oma nimi.

Työntekijä
puhallutetaan
aina, kun epäillään
päihtymystä

- Esimies selvittää päihtymystilan
- ensisijaisesti puhalluttamalla työterveyshuollossa
 - toissijaisesti ulkoisten merkkien perusteella

Päihtynyt henkilö
poistetaan
työpaikalta

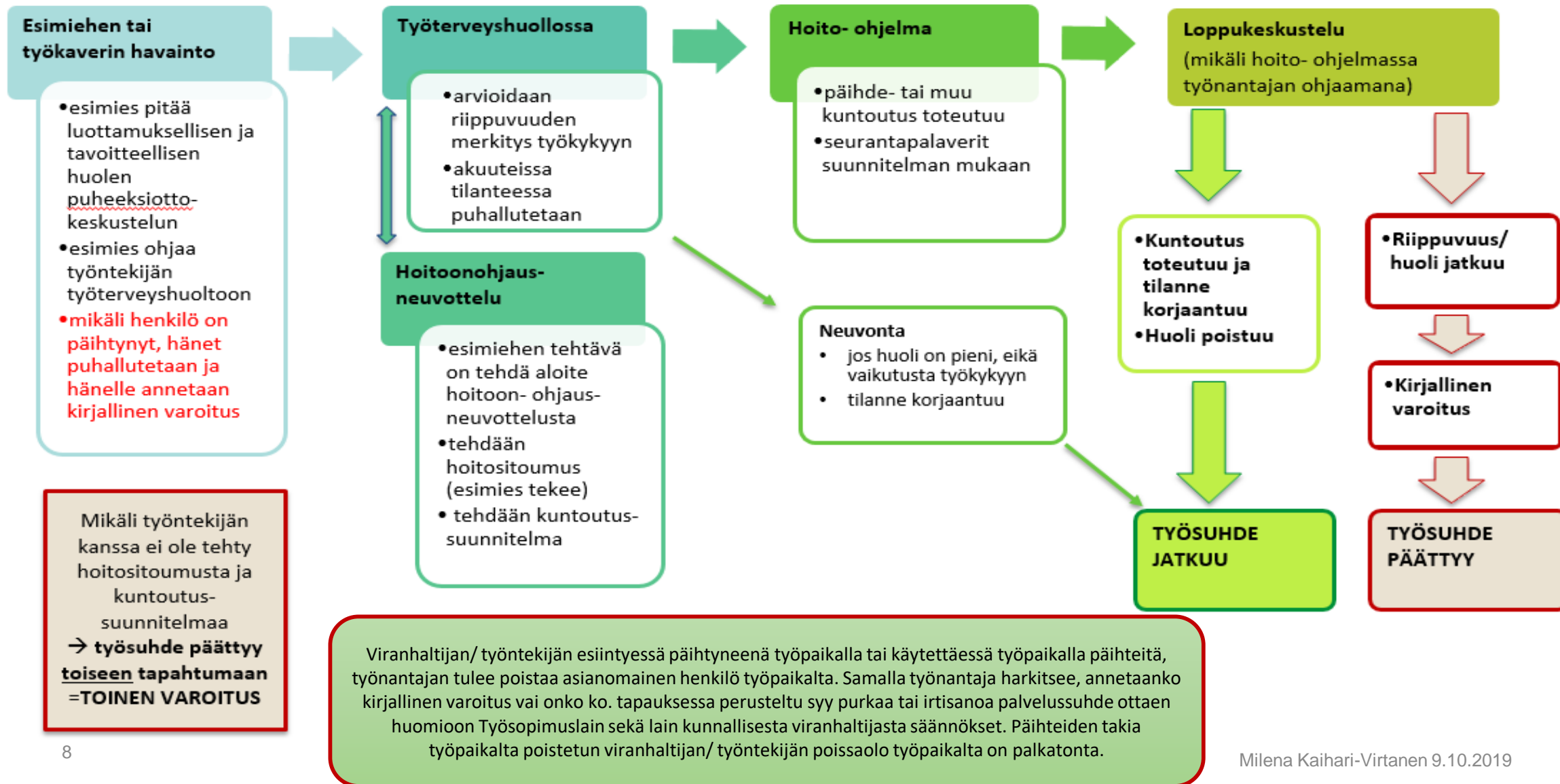
- Päihtynyt henkilö ei voi jatkaa työpäivää → LUVATON POISSAOLO
- Esimies välittää tiedon palkanmaksuun
- Esimies kirjaa tapahtumat tarkasti ylös

Kun henkilö palaa
töihin selvin päin
annetaan
kirjallinen varoitus

Esimies

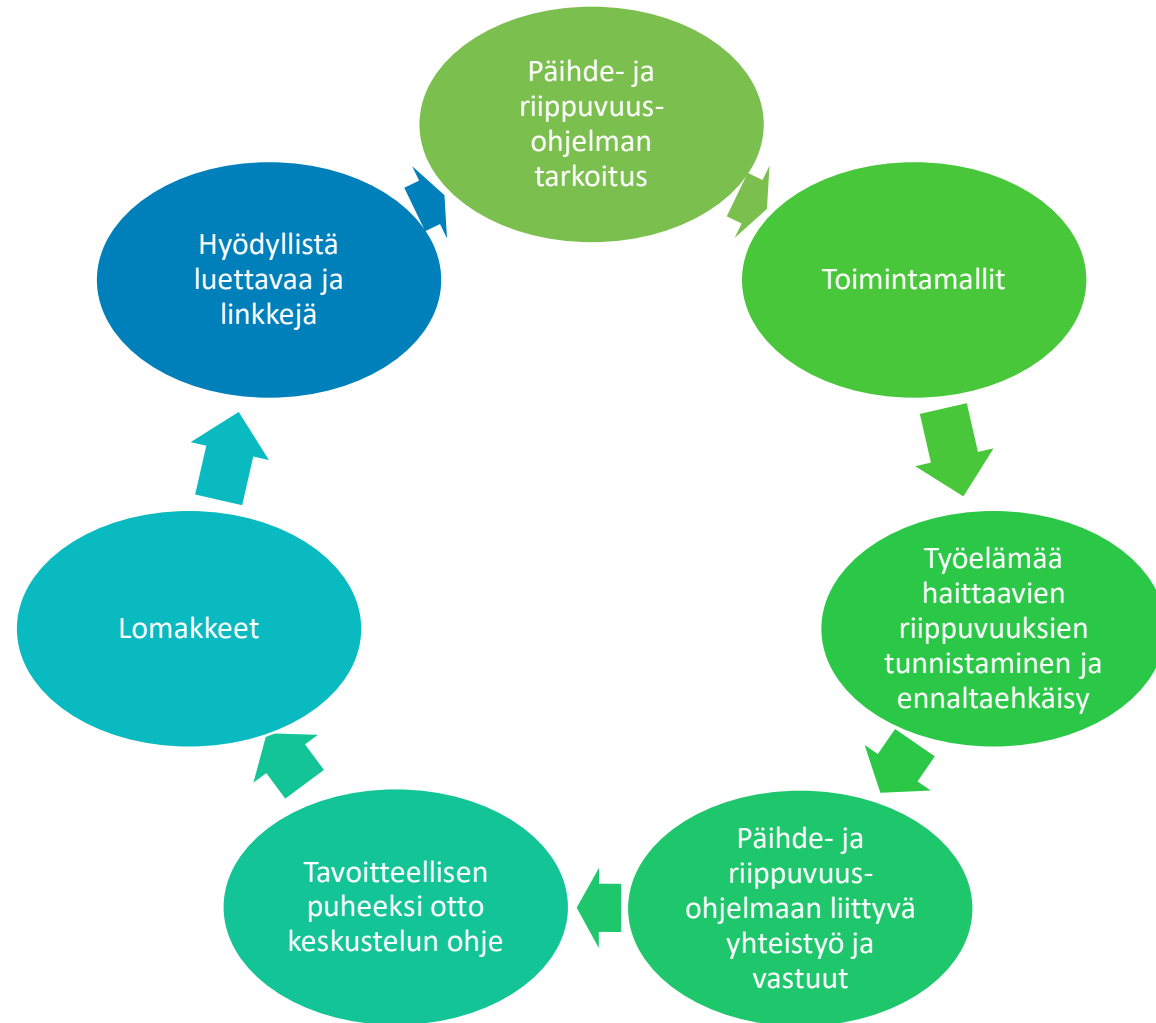
- pitää luottamuksellisen ja tavoitteellisen puheeksiotto keskustelun
 - ohjaa hänet työterveyshuoltoon
 - Varoitus ja hoitoonohjaus eivät sulje toisiaan pois
- Jatketaan prosessikaavion mukaisesti

Toimintamalli päihde- tai muun riippuvuuden yhteydessä

Mitä päihde- ja toiminnallisten riippuvuuksien ohjelma sisältää?

4.10

5.10

26.10

11/2017-2/2018

**Työterveyshuolto:
rahapeliriippuvuuksien
tunnistaminen**

**Henkilöstön
työhyvinvointipäivä:
toimintamallin esittely**

**Esimieskoulutus:
Lempäälän kunnan
ohjelma päihde- ja
toiminnallisiin
riippuvuuksiin**

**Henkilöstön
työsuojeluedustajille ja
esimiehille useita
workshopeja teemana
päihde- ja toiminnallisten
riippuvuuksien ohjelma
sekä puheeksi ottaminen
case- esimerkkeineen**

Osa työsuojelun toimintaohjelmaa

Miten jalkautettiin?

Lempäälän kunta kiittää!

Milena Kaihari-Virtanen

milena.kaihari-

virtanen@lempaala.fi

L M
PÄÄ
LÄ
KUNTA
JOKA
SANOO
KYLLÄ!